

S p r a w o z d a n i e

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu za 2021 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS) jest jednostką organizacyjną Gminy Niebylec i wykonuje zadania pomocy społecznej w gminie na podstawie obowiązujących przepisów prawa tj. m.in.: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, aktów wykonawczych wydanych na podstawie w/w ustaw, Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu oraz innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych.

Pomoc społeczna

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Natomiast “celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.”

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania określonej formy pomocy, przyjmuje się - począwszy od 1 października 2018 roku (ostatnia waloryzacja) następujące kwoty:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących - kwotę 701,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny - kwotę 528,00 zł na osobę w rodzinie.

Wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego wynosi 308,00 zł. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 lutego 2013 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku poz. 509) od 11 maja 2013 roku dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego nie wlicza się do dochodu.

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość zasiłku stałego, który wynosi 645,00 zł jak również minimalne i maksymalne wysokości poszczególnych świadczeń. np. kwota zasiłku okresowego w roku 2021 nie mogła być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, jak również w przypadku osób samotnie gospodarujących kwota zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a jej dochodem. Wysokość zasiłku nie mogła

być jednak niższa niż 20,00 zł.

GOPS w Niebylcu realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 roku, zarówno z zakresu zadań własnych jak i zleconych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań zleconych udzielił pomocy 6 rodzinom z wyszczególnieniem:

- Zorganizował **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które świadczone były w miejscu zamieszkania na rzecz 3 dzieci przez osoby zatrudnione na umowy zlecenie w wymiarze 607 godzin na łączny koszt **17 234 zł**.

Dochody z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2021 roku wyniosły 2 145,78 zł

- Wyplacił wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 3 opiekunów w wysokości **18 120 zł**.

W świetle ustawy o pomocy społecznej przyznawanie i wypłata zasiłków stałych, okresowych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym. Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wymienionych wydatków.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań własnych:

- Wyplacił **zasiłki stałe** dla 34 osób na kwotę **183 041 zł**, środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych pochodziły z dotacji wojewody.
- Opłacił **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** dla 28 osób na łączną kwotę **15 262,00 zł** z dotacji wojewody.
- Wyplacił **zasiłki okresowe** dla 54 rodzin na kwotę **119 411,00 zł**. Zasiłki przyznawane były w wysokości gwarantowanej ustawą.
- Wyplacił **zasiłki celowe i specjalne celowe** dla 119 rodzin na kwotę **132 406,00 zł**. z tego specjalne zasiłki celowe wypłacono dla 25 rodzin na kwotę **13 250,00 zł** oraz z tytułu zdarzenia losowego wypłacono dla 4 rodzin na kwotę **5 750,00 zł**. Zasiłki w/w przyznawane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej; między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków, odzieży, zdarzenia losowego i innych.
- Wyplacił pomoc dla 84 rodzin w formie **311 zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności** w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 dla na kwotę **90 916,00 zł**, z tego **72 733 zł** pochodziła z dotacji, a kwota **18 183 zł** pochodziła ze środków własnych gminy.
- Udzielił pomocy w formie **usług opiekuńczych**, z których skorzystało 9 osób w wymiarze 2 169 godzin na łączny koszt **51 740,00 zł**. Koszt jednej godziny w 2021 roku wynosił **25,50 zł**. Usługi świadczone były przez opiekunkę zatrudnioną przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie. Za świadczone usługi opiekuńcze wszystkie osoby ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XVII/103/2012 z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie ustalenia odpłatności. Odpłatność jest uzależniona od sytuacji materialnej osób, którym usługi zostały przyznane.
- Dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze w 2021 roku wyniosły 6 978,08 zł.

Z budżetu Gminy i budżetu Wojewody finansowane było również **dożywianie uczniów w szkołach** na terenie Gminy jak i poza, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Zgodnie z w/w programem oraz Uchwałą Nr II/10/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem oraz Uchwałą Nr II/9/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

- pomoc w formie zakupu gorącego posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przysługuje nieodpłatnie dla osób i rodzin, którym dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W przypadku gdy dochód przekracza kryterium, to w całości zwrotowi podlega koszt zakupu posiłku przez osobę lub rodzinę.

Zgodnie z Uchwałą Nr II/11/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku przyznaje się pomoc w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej.

Na terenie Gminy w 3 szkołach podstawowych prowadzono dożywianie uczniów, jak również dla dzieci z terenu naszej gminy w Szkole Podstawowej w Krasnej, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym we Frysztaku, Szkole Podstawowej w Domaradzu, Ochronce w Domaradzu i Zespole Szkół Samochodowych w Rzeszowie.

Z pomocy w formie zakupu **gorącego posiłku** korzystało 50 dzieci z 23 rodzin. Ogólny koszt zakupu 2 912 posiłków wyniósł **19 823,00 zł**. Kwota **13 667,00 zł** pochodziła z dotacji celowej budżetu wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie dożywiania uczniów, natomiast pozostałą kwotę w wysokości **6 156,00 zł** wydatkowano z budżetu gminy.

- Dokonał opłaty za pobyt 13 osób w domu pomocy społecznej w łącznej wysokości **387 208,00 zł** (2 osoby DPS Chmielnik, 1 osoba DPS Babica, 2 osoba DPS Glinik Dolny, 1 osoba DPS Kąkolówka, 1 osoba DPS Iwoniczu, 2 osoby DPS Górnice, 1 osoba DPS Pstrągowa Wola, 1 osoba DPS Dynów oraz 2 osoby DPS Przemyśl)
Od 1.01.2004 roku **odpłatność za pobyt** w domu pomocy społecznej wynosi 100% miesięcznego kosztu pobytu mieszkańca. Do ponoszenia odpłatności za pobyt obowiązani są:
 - mieszkaniac dom w wysokości 70% swojego dochodu ,
 - małżonek, zstępni przed wstępniymi,
 - Gmina.

W 2021 roku na realizację zadań z pomocy społecznej zarówno zleconych jak i własnych środki wyniosły **1 790 623,23 zł**. Ogółem przyznano pomoc w ramach zadań zleconych i zadań własnych, bez względu na rodzaj i formę, liczbę oraz źródło finansowania - dla **153 rodzin** tj. **378** osób w tych rodzinach. W 2021 roku z zakresu pomocy społecznej wydano ogółem 379 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy.

Praca socjalna

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki (metoda indywidualnego przypadku), stosowane z

poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna prowadzona jest: z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie klientów w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym. współpracują z pedagogiem szkolnym i nauczycielami odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami zdrowia, policją, urzędami itp.

W 2021 roku z pomocy Ośrodka w formie pracy socjalnej skorzystało **30 rodzin**. Wyłącznie pracą socjalną objętych było **15 rodzin**.

Z wypoczynku letniego w 2021 roku czyli **kolonii** w Myczkowcach skorzystało **4 dzieci**. Sfinansowany został ze środków Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Do programu „Szlachetna Paczka” GOPS Niebylec zgłosił trzy rodziny – wszystkie otrzymały pomoc.

Ponadto GOPS w grudniu 2021 r. zrealizował projekt socjalny „Paczka świąteczna”, w ramach którego pracownicy socjalni przygotowali i dostarczyli **31 paczek** dla osób pobierających zasiłek stały. Paczka zawierała: szynkę w puszcze, kawę, herbatę, ciasto piernik, czekoladę, żurek w butelce, kubek, koc, bombkę choinkową, mandarynki i kartkę świąteczną z życzeniami. Całkowity koszt wyniósł **2 860,21 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu od kilku lat w porozumieniu z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie zajmuje się rozprowadzaniem żywności. W 2021 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 zostało zakwalifikowanych **501 osób**. Mieszkańcy otrzymali następujące produkty żywnościowe: cukier biały, miód, ser żółty, mleko, szynka wieprzowa mielona, szynka drobiowa, pasztet drobiowy, filet z makreli w oleju, fasolka po bretońsku, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, groszek z marchewką, płatki owsiane, herbatniki maślane, kasza jęczmienna, makaron świderki, mus jabłkowy, powidło śliwkowe.

Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub w miejscu stałego czy czasowego pobytu osoby zgłaszającej się o pomoc. Pracownik socjalny przeprowadza rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny sytuacji materialno-bytowej, występujących problemów i zakresu potrzeb.

W związku z zagrożeniem koronawirusem wywiad środowiskowy, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Wszystkie informacje i ustalenia dokonane podczas wywiadu stanowią tajemnicę i są podstawą do przyznania świadczenia.

W 2021 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 336 rodzinnych wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizacji. Ponadto sporządzano wywiady alimentacyjne w celu zbadania i ustalenia sytuacji materialno-bytowej osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z pomocy w tut. Ośrodku, osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i świadczenie pielęgnacyjne (91 wywiadów), jak również dla innych Ośrodków.

Ponadto pracownicy socjalni podpisali 20 kontraktów socjalnych z osobami

korzystającymi ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Powodem wielu problemów w rodzinach są występujące konflikty, których podłożem jest m.in.; bezrobocie, alkoholizm, długotrwała choroba, niepełnosprawność, przemoc czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Usunięcie lub zminimalizowanie występujących trudności wymaga dużego wkładu pracy i zaangażowania nie tylko pracowników socjalnych pomocy społecznej. W tym celu współpracujemy tak jak w latach ubiegłych z różnymi instytucjami z terenu Gminy jak i z poza.

W zakresie spraw rodzinnych współpracujemy z Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi, w sprawach zdrowotnych jesteśmy w stałym kontakcie z miejscową służbą zdrowia, poradniami specjalistycznymi i szpitalami jak również z zakładami opiekuńczo-leczniczymi. Prowadzimy działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. Pracownicy socjalni pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, o emeryturę, o ustalenie kapitału początkowego do ZUS, do archiwum zakładów pracy, CV, o orzeczenie o niepełnosprawności, rentę, dodatek uzupełniający dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

W sprawach dotyczących przyznania renty czy emerytury dla naszych klientów współpracujemy z ZUS-em i KRUS-em.

W sprawach konfliktowych współpracowaliśmy z Posterunkiem Policji w Niebylcu, Prokuraturą Rejonową, a także z Komendą Powiatową Policji w Strzyżowie.

Współdziałamy z lokalnymi zakładami pracy, Kościołem Katolickim, szkołami, sądami, Punktem Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi m.in. z Caritasem, PKPS Stowarzyszeniem Charytatywne w Krośnie, Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną. Jesteśmy w stałym kontakcie z innymi instytucjami takimi jak Wydział Polityki Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy.

Pracownicy Ośrodka zgłaszają na bieżąco problemy osób i rodzin uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpracujemy z adwokatem, który udziela bezpłatnych porad dla podopiecznych GOPS oraz pracownikami Urzędu Gminy.

Podejmujemy w ramach GOPS działania wspierające dla seniorów czy osób potrzebujących. W 2021 realizowano Program Wspieraj Seniora oraz Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2021.

Wspieraj Seniora

Gmina Niebylec z uwagi na utrzymujący się stan epidemii koronawirusa przystąpiła do programu „Wspieraj Seniora” na rok 2021, który był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19. W szczególnych przypadkach ze wsparcia skorzystały osoby poniżej 70 roku życia. Ocena stanu sytuacji i udzielenia pomocy osobie potrzebującej należała do decyzji ośrodka pomocy społecznej

Program był realizowany przez pracowników zatrudnionych w Ośrodku w oparciu o „Procedurę postępowania w przypadku udzielania wsparcia seniorom w ramach programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Wspieraj Seniora w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Niebylcu.” poprzez:

- obsługę aplikacji CAS,
- sprawdzanie zgłoszeń i informacji,
- informowanie o programie na stronie Gminy Niebylec i w GOPS Niebylec,
- przygotowanie ulotek informacyjnych dla seniorów,
- weryfikację wniosków zgłoszonych telefonicznie bądź przez instytucje,
- zakupienie środków ochrony niezbędnych do pracy z seniorami tj. maseczek, mydła antybakteryjnego, rękawiczek oraz pokrycie kosztu dojazdu ,
- kontakt z sołtysami poszczególnych miejscowości z terenu gminy Niebylec w celu

dokładnego rozeznania potrzeb osób starszych,

- zrealizowanie i dostarczenie zakupów oraz leków według zgłaszanych potrzeb,
- załatwianie spraw urzędowych (wypełnianie wniosku o świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, pomoc w uzyskaniu zaświadczenia lekarskiego, wnioski o orzeczenie o niepełnosprawności, pomoc w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego),
- wizyty u osób starszych, rozmowy, wsparcie, udzielanie informacji, przekazywanie bezpłatnych maseczek ochronnych.

Łącznie ze wsparcia skorzystało 14 osób. Seniorzy 70+ to 8 osób, którym udzielono pomoc, natomiast 6 osób było poniżej 70 roku życia. Na realizację programu otrzymano środki w wysokości 10 435,00 zł z czego wydatkowano 8 314,83 zł.

Program „Wspieraj Seniora” wpisuje się w działania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Niemniej na terenach wiejskich jest mniejsza anonimowość, osoby w sąsiedztwach znają się i korzystają z pomocy w codziennych zakupach. Na terenie naszej Gminy Program nie cieszył się dużym zainteresowaniem mimo propagowania za pomocą plakatów czy ulotek. Często natomiast zdarzały się zapytania czy zakupy dla strony są bezpłatnie, ponieważ odbiorcy programu rozumiały wsparcie w taki sposób. Powoływali się na medialny przekaz i reklamy.

Podsumowując Program dawał możliwość wsparcia seniorów i wzmacniał Gminę w realizacji tej usługi poprzez środki finansowe. Z uwagi na małą ilość osób korzystających nie stanowił kluczowej pomocy dla potrzebujących.

„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2021

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

Program zapewniał usługi asystencji osobistej osobie niepełnosprawnej świadczone przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Miał na celu zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi dla mieszkańca były świadczone nieodpłatnie. Koszty zatrudnienia asystenta, środki ochrony, dojazdu były finansowane z Programu.

W ramach Programu usługi asystenta osoby niepełnosprawnej od maja 2021 r. przyznano 5 osobom w tym 1 dziecku. W związku z oszczędnościami wynikającymi z realizacji Programu od lipca 2021 zwiększono ilość usług dla 1 dziecka na 30h. Następnie od października 2021 przyznano powyższe usługi dla 2 kolejnych osób w ilości 20h miesięcznie. Łącznie z usług asystenta osoby niepełnosprawnej skorzystało 7 osób. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej to 31 052,60 zł.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w formie pracy socjalnej realizuje zatrudnionych 4 pracowników socjalnych w wymiarze 4 etatów.

Przemoc – Zespół Interdyscyplinarny

W imieniu Gminy Niebylec - **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu realizował w 2021 roku zadanie wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie obsługi powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego** wydatkowano środki na ten cel w kwocie **5 454,33 zł.**

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu realizował w 2021 roku również zadanie wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z w/cyt. ustawą, gmina pokrywała koszty za 3 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatkowano łącznie kwotę **20 971,93 zł.** W ramach „Programu asystent rodziny na rok 2021” otrzymaliśmy dotację w wysokości 2000 zł na dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny. Z zadań własnych wydatkowaliśmy kwotę w wysokości 70 549,00 zł na realizację zadań z ustawy, zatrudnienie asystenta i szkolenia.

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 1.05.2004 roku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Do **zasiłku rodzinnego** uprawniona jest każda rodzina, w której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 764,00 zł.

Od 01 stycznia 2016 r. w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zapis dotyczący przekroczenia progu dochodowego 674,00 zł lub 764,00 zł (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z tym zapisem w przypadku gdy miesięczny dochód rodziny przekracza w/w próg dochodowy pomnożony przez liczbę członków danej rodziny zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie pomniejszonej o kwotę przekroczenia progu dochodowego.

Zasiłek rodzinny w 2020 roku wynosił miesięcznie:

- 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługuje szereg dodatków:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo na każde urodzone dziecko,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie, 273,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, powyżej 5 roku życia w wysokości 110,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95,00 zł miesięcznie,

- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko,
 - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:
- a) w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko w okresie od września do czerwca na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.
 - b) w wysokości 69,00 zł miesięcznie w okresie od września do czerwca na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Poza zasiłkiem rodzinnym i przysługującymi do niego dodatkami rodzinom przysługuje również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł. Zapomoga przysługuje, jeżeli miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę z roku poprzedzającego okres zasiłkowy nie przekracza kwoty 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

Od 01.01.2016r wprowadzono nowe świadczenie rodzinne, którym jest świadczenie rodzicielskie. Przysługuje ono w większości przypadków matce, która nie posiada prawa do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000,00 zł miesięcznie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, licząc od dnia porodu.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa również zasady przyznawania **świadczeń opiekuńczych**, do których należą:

1. Zasiłek pielęgnacyjny – przysługujący niezależnie od dochodów:

- a) niepełnosprawnemu dziecku,
- b) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- c) osobie, która ukończyła 75 lat,
- d) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł.

2. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje niezależnie od dochodu:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma opiekuna faktycznego ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub osoby te legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2021 r. przysługiwało w wysokości 1971,00 zł miesięcznie, a od 1 stycznia 2022 roku wynosi 2119,00 zł miesięcznie.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem niepełnosprawnego członka rodziny jeżeli **zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, lub **nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł** od 01.11.2018, do 31.10.2018 przysługiwał w kwocie 520,00 zł miesięcznie, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekroczy obowiązującego **kryterium dochodowego tj. 764,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie**.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rozpatrzył 819 wniosków o świadczenia, przyznał i wypłacił:

a) Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

- zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłki pielęgnacyjne dla **643** rodzin - na kwotę **3 252 505,00 zł**
- dodatki do zasiłków rodzinnych tytułu:
 - rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę **42 368,00 zł**,
 - urodzenia dziecka na kwotę **31 000,00 zł**,

b) Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka na kwotę 77 000,00 zł.

c) Świadczenia rodzicielskie dla 43 osób na kwotę 282 969,00 zł.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna wypłacił **zasiłek dla opiekuna - 7 osobom na kwotę 44 800,00 zł**.

Zasiłek ten zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów **przysługuje osobie, jeżeli decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 roku poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 roku**.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł od 01.11.2018, do 31.10.2018 przysługiwał w kwocie 520 zł miesięcznie.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych przyznał i opłacił **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe** – dla 30 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 25 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla 5 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **228 715,00 zł**.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznał i opłacił **składkę zdrowotną** – dla 7 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 14 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i 1 osoby pobierającej zasiłek dla opiekuna.

Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **27 338,39 zł.**

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również od dnia 01.10.2008 roku zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia. W przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 800,00 zł do 30-09-2020 i od 01-10-2020 nie przekracza kwoty 900,00 zł w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej niż 500,00 zł.

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tut Ośrodek:

- przyznał i wypłacił dla **11** rodzin uprawnionych świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **121 197,00 zł**
- podjął działania wobec **24** dłużników zamieszkałych na terenie Gminy Niebylec, zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób uprawnionych zamieszkałych na terenie naszej gminy i innej.

W wyniku tych działań w 2021 roku zwrócona została tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez dłużników kwota **43 013,10 zł**, z czego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kwota **13 065,12 zł** została przekazana na dochód własny gminy wierzyciela właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota **29 947,98 zł** przekazana została na dochód budżetu państwa.

W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Tut. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2021 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **14 415,79 zł**.

Łączna kwota wydatkowana na realizację świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna razem ze składkami na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wynosi **4 201 898,00 zł**.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje 2 pracowników w wymiarze 2 etatów.

Świadczenie wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 01.04.2016 r. realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadzającej Program „Rodzina 500+”

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.

Wysokość świadczenia wynosi **500 zł miesięcznie** na każde dziecko do 18. roku życia, bez dodatkowych warunków (od 01.07.2019 zniesiono kryterium dochodowe). Do 30.06.2019

świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko do 18. roku życia przysługiwało w rodzinie, której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1200,00 zł.

Tut. Organ prowadząc postępowania w sprawach świadczenia wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania i weryfikacji dokumentów od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, drogą elektroniczną, lub drogą pisemną.

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rozpatrzył **1301 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w tym: 710 wniosków w formie papierowej i 591 wniosków w formie elektronicznej. Świadczenie wypłacono **1220 rodzinom** w łącznej kwocie **11 123 284,82 zł**.

W trakcie realizacji zadania niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2021 r. kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **17 472,98 zł**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu zmienił formę wypłaty świadczenia wychowawczego z pieniężnej na rzeczową dla 1 rodziny. Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach wychowawczych w 2021 realizowało 2 pracowników w zespole z pracownikami świadczeń rodzinnych.

Karta Dużej Rodziny (KDR)

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z **Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**, które weszło w życie w dniu 16 czerwca 2014 roku.

W związku z powyższym tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program promujący model rodziny wielodzietnej i jej pozytywny wizerunek zwany **Kartą Dużej Rodziny (KDR)**.

Celem programu było podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych. Założenia programu to bezpośrednie wsparcie rodzin prowadzące do zwiększenia szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach wielodzietnych.

Karta adresowana jest do wszystkich rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu trójkę i więcej dzieci

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia- w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - α) szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - β) szkole wyższej- akademickiego w którym jest planowane ukończenie nauki
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 01.01.2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą także uzyskać rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu troje lub więcej dzieci.

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa.

Na realizację powyższego programu tut. Ośrodek decyzją Wojewody Podkarpackiego otrzymał dotację celową z budżetu państwa.

W 2021 roku złożonych zostało **36** wniosków o wydanie KDR. Zamówiono **128** kart tradycyjnych i **128** elektronicznych. Wydano 44 kart dla rodziców i 60 dla dzieci. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł **445,85 zł**.

Świadczenie za Życiem

Od 1 stycznia 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wysokość świadczenia wynosi **4000 zł jednorazowo** na każde uprawnione dziecko. Warunkiem uzyskania świadczenia jest złożenie wniosku wraz z zaświadczeniem od uprawnionego lekarza o którym mowa art.4 ust. 3 w/w Ustawy.

Celem jednorazowego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z urodzeniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2021 roku wypłacono 1 świadczenie na ogólną kwotę **4 000,00 zł.**

Dobry start 300+

Od 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizuje programu „Dobry Start”. Zadanie zostało przekazane do ZUS.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U 2019.2133 t.j) oraz od 01.01.2014 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U.2020.833 t.j. z dnia 11.05.2020) w zakresie przyznawania i wypłat dodatków energetycznych.

W 2021 r. nie wypłacano dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w 2021 roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych wyżej oraz na działalność bieżącą Ośrodka wydatkował ogółem kwotę **17 239 321,42 zł.**

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 13 osób: dyrektor, 4 pracowników socjalnych, 2 księgowe, 1 asystent rodziny, 4 osoby do obsługi świadczeń dla rodzin oraz 1 sprzątaczką. W ramach umów zlecenia zapewniano obsługę BHP, obsługę prawną, pełnienie funkcji inspektora danych osobowych, a 2 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci.